

Výroční zpráva 2014

Rok 2014 očima Arniky

Třináctý rok byl pro Arniku rokem rozhodně šťastným. Stabilní tým i finanční zajištění se projevilo i množstvím úspěchů, kterých se nám podařilo dosáhnout. Na domácím poli to byla například novela vyhlášky o ochraně dřevin, ale i další stromová témata, povedlo se také odhalit řadu problémových výrobků pro děti a ve spolupráci s Českou obchodní inspekcí je nechat stáhnout z našeho trhu. Prozkoumali jsme také, jak jsou na tom obyvatelé Mohelnice s tříděním odpadů nebo pomohli zavést efektivní svozový systém v Mikulově a okolí.

Další tisíce kilometrů cest jsme absolvovali v zahraničí. Pokračovali jsme v pomoci obyvatelům Kazachstánu, kteří se rozhodli bojovat s toxickým znečištěním své země. Prezentovali jsme výsledky rozborů loni odebraných vzorků, odebrali jsme další vzorky a na některých místech začaly místní úřady řešit, jak toxickou kontaminaci snížit. Kazachstáncům také pomáháme v ochraně domova jedné z nejhroženějších šelem na světě – sněžného levharta – a panenské přírody nedaleko bývalého hlavního

města Almaty. Naše mezinárodní aktivity ale pomáhají i v Bosně a Hercegovině, Číně a dalších zemích, my se naopak inspirujeme třeba v sousedním Německu.

Pozitivních a pozoruhodných věcí se ale díky Arnice v roce 2014 stala celá řada. Na dalších stránkách najdete jejich stručný přehled. Nic z toho bychom ale nedokázali bez vás – našich příznivců, podporovatelů, partnerů, dárců, dobrovolníků i zaměstnanců. Rád bych jim na tomto místě poděkoval. Jste pro nás i mne osobně motivací k další práci, i závazkem, že je potřeba jí věnovat maximální úsilí.

Jindřich Petrlík,
předseda Arniky v roce 2014

*Motto Arniky: „Pokud se lidské srdce vzdálí od přírody, zatvrdí se. Nedostatek úcty k tomu, co roste, co je živé, rychle povede také k nedostatku úcty k lidem.“
(slova Luthera Stojícího medvěda z kmene Lakotů)*

Arnika v číslech

1284 hodin práce, které nám věnovali dobrovolníci

192 600 korun nám svou dobrovolnou prací ušetřili

6000+ podpisů pod petici

812 zmínek o Arnice v médiích

105 dobrovolníků, kteří se podíleli na naší práci

48 akcí pro veřejnost – exkurzí, happeningů, seminářů, stánků a dalších

61 alejí nominovaných v anketě Alej roku 2014

10 500+ hlasů na internetu rozhodlo o Aleji roku 2014

23 dní stačilo, abychom získali dost peněz pro natření aleje

112 natřených stromů u Uherského Ostrohu ve Zlínském kraji

27 vysázených třešní mezi Štípou a Velíkovou nedaleko Zlína

12 úspěšných dílčích projektů v Kazachstánu

68 kilogramů odebraných vzorků v Kazachstánu

150 účastníků mezinárodních konferencí pořádaných Arnikou

35 let se staráme o chráněné rostliny Českého středohoří

Arnika v roce 2014 opět rozšířila počet zemí, kterým se odborně věnuje. Jednou z nich je Bosna a Hercegovina a projekt na zlepšení životního prostředí obsáhnul konkrétně střední Bosnu. Za podpory českého ministerstva zahraničí jsme začali monitorovat nejhorší místa znečištění. V hledáčku nám uvízly například železářny Mittal Steel v Zenici, celulózka v Maglaji, visocká koželužna nebo města Tuzla a Lukavac, kde se za socialistické Jugoslávie koncentroval chemický a hutní průmysl, těžba uhlí a energetika. Dohromady to způsobilo ekologickou katastrofu srovnatelnou se stavem severních Čech nebo severní Moravy před několika dekadami, před ekologizací tamních podniků.

V zahraničí ještě chvíli zůstaňme. Jednou z největších akcí Arniky loňska bylo velké turné po středním Kazachstánu. Expedice Kazachstán bez jedů 2014, jak se celá akce jmenovala, měla několik cílů: informovat tamní obyvatele o výsledcích analýz první sady odebraných vzorků, odebrat vzorky nové, seznámit a propojit aktivní občany z různých částí Kazachstánu a prezentovat výsledky na mezinárodní konferenci v Astaně. Splnit se podařilo vše a spolupráce s EkoMuzeem a CINESTem nadále pokračuje. A už teď znamená odbornou pomoc stovkám lidí, řadu exkurzí, desítku workshopů a přes tisíc lidí z místních samospráv, úředníků, zástupců průmyslu i veřejnosti, kteří vzájemně začali řešit problémy životního prostředí, které se jich dotýkají.

V Kazachstánu, tentokrát jižním, jsme navíc zahájili další projekt. Jeho cílem je dále zlepšovat informování obyvatel o jejich právech na zdravé životní prostředí. Budeme spolupracovat s řadou malých lokálních sdružení, která nejlépe vědí, jaké problémy je pálí. Jednou z kauz, které budeme také řešit, je záchrana domova pro posledních 200 levhartů sněžných v Kazachstánu – v národním parku Ile-Alatau.

A jen co se projekt rozjel, zaznamenali jsme několik úspěchů – podařilo se nám připravit a na konferenci v Maastrichtu prezentovat alternativní zprávu o dodržování Aarhuské konvence v Kazachstánu. Alternativní vůči oficiální vládní verzi. A nedodržování práv veřejnosti se dostalo i na prosincové jednání mezinárodního panelu právníků, kteří po Kazachstánu teď chtějí vysvětlení rozporů a nápravu situace.

Velkou konferencí vyvrcholil v červnu 2014 více než dvouletý společný projekt s Centrem pro ekologická řešení (CES) v Bělorusku. V jeho rámci se podařilo rozšířit osvětu o zdravém životním stylu a ochraně dětí před toxickými látkami v hračkách a dalších výrobcích do 13 mateřských center v sedmi běloruských městech a vesnicích. Podobné téma má projekt v sedmi jihoasijských zemích. I v roce 2014 v něm Arnika pomáhala chránit děti před negativními účinky olova v barvách. V Číně jsme pomáhali místní

organizaci Green Beagle posilovat občanské iniciativy na ochranu obětí toxického znečištění. Mimo jiné jsme zajistili rozbory vzorků odebraných v Číně na nebezpečné dioxiny.

Stopku se i díky odborné práci Arniky podařilo v roce 2014 vystavit hned čtyřem spalovnám. Tři měly spalovat pneumatiky a investoři je plánovali spustit v Hrbovicích, Tušimicích a Němčicích nad Hanou. Ve všech třech řízeních pak zazněly připomínky Arniky, na jejichž zodpovězení trvali i krajští úředníci. Když se odpovědí a doplnění dokumentace od investorů nedočkali, zastavili povoloovací řízení a projekty smetli se stolu. Jinou spalovnu, konkrétně v Lysé nad Labem, musel majitel zastavit proto, že nedokázal vzájemně sladit spalovací a filtrační technologii.

A co se děje v developery často těžce zkoušené Praze? Přestože počet obyvatel metropole začíná pomalu klesat, projekty na zástavbu posledních volných ploch v centru neubývají. V roce 2014 chtěl Metrostav místo parku Na Klamovce postavit komerční bytovku. Park zachránili lidé z jeho sousedství už podruhé. V roce 2013 jim dal za pravdu soud a zrušil první změnu územního plánu, druhý pokus předložený vedením Prahy pak po energické argumentaci zastánců parku primátor raději stáhl z jednání.

Pořád se objevují mnohokrát vyvrácené teze o tom, jak stromy ohrožují silniční provoz. Protože chceme jít příkladem a pomáhat při zvyšování pasivní bezpečnosti na silnicích, rozhodli jsme se natřít bílými bezpečnostními pruhy další silniční alej. Tentokrát naše volba padla na Alej roku Zlínského kraje 2013. Sama autorka nominace Karolína Svitálková vyzdvihla historický význam aleje, ale i množství nehod, které se v ní stávají. Pevně věříme, že nové reflexní pruhy řidičům pomohou v orientaci a počet nehod poklesne. Neocenitelnou roli sehrály i desítky individuálních dárců. Díky nim jsme prostřednictvím „Plechovky pro alej“ získali potřebné desítky tisíc korun na natírání.

Arnika opět přímo přispěla k vysazení nové aleje. Po delší době, kdy tomu vždy něco bránilo, se podařilo domluvit se se silničáři na Zlínsku. Díky tomu jsme mohli s řadou přespolních i místních dobrovolníků, včetně dětí z nedaleké základní školy, vysázet sedmadvacet nových třešňových stromků do dožívající trnkové aleje mezi Štípou a Velíkovou. I to se povedlo hlavně díky desítkám dárců z celé republiky, z jejichž příspěvků jsme mohli nakoupit vše potřebné.

Třešničkou na dortu pak je titul Alej roku 2014, který putuje 177 karvinským sakurám a panu doktorovi Ivanu Ďurovičovi, jenž kvetoucí dominantu hlavní třídy v Karviné do ankety nominoval.

Jedním z pilířů aktivit Arniky je ochrana lidí před nebezpečnými látkami. Zaměřujeme se samozřejmě hodně na děti, protože jejich organismus bývá vůči působení toxických látek velmi citlivý. Proto jsme v roce 2014 nechali laboratorně otestovat řadu školních pomůcek. Bohužel se naše podezření potvrdila a v několika výrobcích jsme našli toxické ftaláty. Upozornili jsme na to jak veřejnost, tak příslušné úřady.

Obrovským hitem roku 2014 byly kreativní gumičky „loom bands“. Nejtypičtějším tvůrcem se honosila řada dětí, které nosily z gumiček vyrobené pestrobarevné „náramky přátelství“. Jenže ve Velké Británii se objevily zprávy, že jsou nebezpečné ftaláty i v těchto hračkách. Operativně jsme rozjeli sérii informačních stánků

na řadě míst Česka a „loom bands“ jsme testovali. Žádné naštěstí nebyly z PVC a neobsahovaly tak ftaláty. Ty ale laboratoře Vysoké školy chemicko-technologické prokázaly u přívěsků, které se v sadách s gumičkami také prodávaly. I v tomto případě jsme upozornili veřejnost a úřady, a i v tomto případě nám daly za pravdu a proti nebezpečným výrobkům zakročily.

A na co jsme také hrdí, je pětaticetiletá tradice Týmu Bořena – dobrovolnické péče o unikátní lokalitu v severních Čechách. Dlouho před vznikem Arniky, dokonce dlouho před revolucí, parta studentů z Bíliny přesázela vzácné rostliny z míst ohrožených výsypkou hlusiny z dolu jinak – na stráň pod Lipskou horu. Díky tomu a díky pravidelné péči v posledních 35 letech se podařilo uchovat populaci lnu žlutého nebo hvězdnice chlumní.

Podporujete nás

Vaše podpora, finanční i slovní, je pro nás podporou i závazkem.

Každé pokácené aleje je škoda. Děkuji vám, že se snažíte stromy zachránit. Zlobí mě, když vidím, že za často bezohlednou rychlou jízdu lidí mají platit stromy.

Renata Vaculíková, Starý Hrozenkov, 5/2014

Pobývám často v jižních Čechách a každoročně si všímám, že na stromech přibývají nové pruhy na místech, kde dříve nebyly. Což mě nesmírně těší a tuším, že to bude souviset s vaší činností a osvětou. Myslím, že pro aleje jste v této zemi vykonali největší práci a je především vaše zásluha, že se pohled veřejnosti na ně proměnil.

Jana Kolková Rydvalová, Praha, 6/2014

Za Vaši činnost jsem ráda, jste již profesionální tým ve svých aktivitách.

Renáta Weidlichová, Praha, 8/2014

Líbí se mi zaměření Arniky na lokální témata. Myslím, že občanská společnost v ČR potřebuje více sdružení, jako jste vy! Děkuji za vaši činnost.

Martin Černý, Pardubice, 8/2014

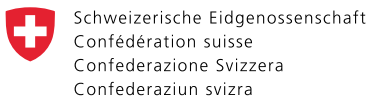
Vážím si moc Vaší práce a usínám s dobrým pocitem, že někde u Zlína bude těšit alej rozkvetlých třešní lidí dobré vůle.

Dobroslava Gabryšová, Praha, 11/14

Dnes jsme s manželkou navštívili lipovou alej vedoucí z Dobré u Příbyslavi až do Žižkova Pole. Všechna čest všem, kdo se o záchranu této aleje zasloužili.

S pozdravem Jarda a Ivana Krajičkovi, Havl. Brod, 10/14

Dárci

Největší dárci v roce 2014: Česká rozvojová agentura* / Global Greengrants Fund – Marisla / Gruntvig / IPEN – The International POPs Elimination Network / Magistrát Hlavního města Prahy / Městská část Praha 3 / Městská část Praha 5 / Ministerstvo životního prostředí / Nadace Karla Janečka / Open Society Fund Praha / Fond Otakara Motejla / Nadace Partnerství – Fond švýcarsko-české spolupráce / rodina Orlických / Nadace rozvoje občanské společnosti / Nadace VIA / Německá spolková nadace pro životní prostředí DBU / Program EU Aid Evropské unie / Statutární město Havířov / Zastoupení Evropské komise v ČR / Ziel3 – Cíl3

* Z prostředků České rozvojové agentury a Ministerstva zahraničních věcí ČR v rámci Programu zahraniční rozvojové spolupráce ČR

...a stovky individuálních dárců. Děkujeme, bez vás by byl seznam našich úspěchů mnohem kratší!

Dárci

Poděkovat chceme také Zbyňku Andrášovi a časopisu Enter, Martinovi Bystrianskému, Šárce Dostálové a sdružení Slunečnice, Alici Dvorské, Marii Hruškové, Václavu Větvičkovi, Petru Kučerovi, Janu Cágovi, Richardu Brulíkovi, Tomáši Hakrovi, Martinu Jiříčkovi, Miroslavě Jopkové, Zoře Kasikové, Haně Librové, Daně Losenické, Janu Losenickému, Jakubu Němečkovi, rodině Ottomanských, Davidu Pithartovi, Ondřeji Prčinovi, Zuzaně Roithové, Aleně Rybníčkové, Ivanu Ryndovi, Evě Schallerové, Tiboru Schwarzovi, Radce Skácelové, Ireně Swiecicki, Marku Širovi, Radimu Šrámovi, Ondřeji Tošnerovi, Danu Urbánkovi, Lence Vokasové, Pavlu Vránovi, Kateřině Vrbické, Adinu Vyhlídkovi a dále Zelenému kruhu, firmě HUKOS za zapůjčení rentgenového analyzátoru, Krásným ztrátám, Hudebnímu spolku Děčín, Center for Environmental Solutions – Bělorusko, EcoMuseum – Kazachstán, Center for Introduction of New Environmentally Safe Technologies (CINEST) – Kazachstán, Eco Mangystau – Kazachstán, Dřevotvaru, Nakladatelství Mladá Fronta, Deníku, Fóru dárců, OP Tiger a Čoromoro.cz, Schutzgemeinschaft Deutscher Wald, Ústavu analýzy potravin a výživy Vysoké školy chemicko-technologické v Praze, Eleně Levčenkové, Marii Holečkové, Eko Forum Zenica – Bosna a Hercegovina, Sergeji Soljanikovi, Světlaně Spatarové, Sergeji Kuratovi, Alije Tonkobajevové, Evě Kubičkové, European Eco Forum – Brusel, Olze Speranské, Tomáši Szabó a firmě LMC s.r.o. za bezplatnou inzerci na portálech Jobs.cz a Práce.cz.

Firemní dárci:

Nakladatelství MH

Děkujeme také všem dobrovolníkům: Vaše práce se pro nás neocenitelná a vážíme si každého, kdo nám věnoval svůj volný čas a pomohl nám v naší práci.

Přehled hospodaření organizace

Arnika dle svého statutu zřídila tři programy, které mají vlastní právní subjektivitu a tematickou působnost. Všechny programy se řídí stejným statutem, registrovaným u Ministerstva vnitra pod č.: VS/1-1/48279/01-R dne 16. 10. 2001 ve znění posledních změn schválených Valnou hromadou ze dne 6. listopadu 2007.

NÁKLADY		VÝNOSY	
Osobní náklady	3 531 613	Dary jednotlivců	709 027
Konzultační a odborné služby	2 157 831	Dary právnické osoby	74 000
Služby komunikací	202 871	Granty z veřejných rozpočtů	2 477 413
Publikační náklady	101 287	Granty z rozpočtů EU	5 501 303
Spotřební materiál	278 030	Granty od českých nadací	2 589 399
Cestovné a stravné	1 375 667	Granty od zahraničních nadací	1 241 461
Nájmy kanceláří a prostor	365 895	Grantové příjmy minulých období	607 180
Propagace a reprezentace	73 348	Vlastní činnost	572 613
Ostatní služby	1 552 253	Bankovní úroky a kurz. zisky	13 422
Chemické rozborů a analýzy	471 407	Podíly grantů partner. organizací	-3 492 374
Kurzové ztráty	43 032		
NÁKLADY CELKEM	10 153 234	VÝNOSY CELKEM	10 293 444
HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK	140 210		

VÝSLEDKY HOSPODAŘENÍ JEDNOTLIVÝCH PROGRAMŮ

Arnika – Koordinační centrum

náklady 1 216 38

výnosy 1 271 20

HV 2014 54 826

Arnika – Centrum pro podporu občanů

náklady 5 512 255

výnosy 5 562 437

HV 2014 50 183

Arnika – Program Ochrana přírody

náklady 394 278

výnosy 422 988

HV 2014 28 711

Arnika – Program Toxické látky a odpady

náklady 5 316 918

výnosy 5 323 408

HV 2014 6 490

Kontakty

Arnika, občanské sdružení

(založeno r. 2001;
od 1. 1. 2014 spolek)

Arnika

IČO: 265 432 81
Chlumova 17
130 00 Praha 3
tel./fax: 222 781 471
www.arnika.org
arnika@arnika.org

Arnika

– **Centrum pro podporu občanů**

IČO: 709 472 61
Martin Skalský, vedoucí Centra
cepo@arnika.org

Arnika

– **program Ochrana přírody**

IČO: 703 520 27
Ing. Jana Vitnerová, vedoucí
programu
priroda@arnika.org

Arnika

– **program Toxické látky
a odpady**

IČO: 709 478 05
RNDr. Jindřich Petrlík, vedoucí
programu
toxic@arnika.org

Vrcholným orgánem Arniky je členská schůze, která se schází jednou za rok. V období mezi členskými schůzemi řídí činnost Arniky výkonná rada, která má pět členů. V roce 2014 jimi byli Jindřich Petrlík (předseda), Martin Skalský, Jana Vitnerová, Vendula Krčmářová a Jan Kotrbáček.

Arnika je členem Asociace nevládních organizací Zelený kruh, Sítě ekologických poraden STEP, mezinárodních sítí International POPs Elimination Network (IPEN), Global Alliance for Incineration Alternatives (GAIA), Health Care Without Harm (HCWH). a European Environmental Bureau

(EEB). Hlásíme se k Etickému kodexu ekologických organizací a k Pravidlům transparentnosti nevládních neziskových organizací.

Účet pro dary a příspěvky:

290 011 7959 / 2010 (Fio banka)

Arnika nejen v kauzách a kampaních roku 2014 dokázala ochránit životní prostředí a pohnout s věcmi k lepšímu. Pomozte nám a podpořte naši práci. Jsme jednou z posledních organizací, které se u nás nebojí stát v opozici vůči nesmyslné devastaci naší přírody. Děkujeme.

Pobočky Arniky:

Arnika České Budějovice

Mgr. Jitka Straková
Fráni Šrámka 35, 370 04 České Budějovice
tel.: 777 266 386
ceskebudejovice@arnika.org

Arnika Děčín

Kamil Repěš
Hudečkova 1, 405 01 Děčín 1
tel.: 777 113 237, decin@arnika.org

Arnika Ostrava

tel.: +420 736 734 155
ostrava@arnika.org

Arnika Havířov

RNDr. Marcela Klemensová
Selská 1329/43, Havířov město
tel.: 739 593 364
jan.nezhyba@arnika.org

Arnika Jihlava

Ing. Jana Vitnerová
tel.: 775 315 818, jihlava@arnika.org

Arnika Zlín

RNDr. Marcela Klemensová
Dlouhá 2699, 760 01 Zlín
tel.: 736 734 155
marcela.klemensova@arnika.org

Arnika Uherské Hradiště

tel.: 739 593 364
uherskehradiste@arnika.org